

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Esperantobyen Herzberg

 Af [Tara Gregers](#) 24. september 2009 • I kategorien [Plansprog](#)

Tosproget skiltning i Herzberg am Harz: Tysk og esperanto (Foto: www.ic-herzberg.de)

Jeg bliver gerne spurgt om **esperanto** virkelig tales og bruges i hverdagen, til fest og fagligt. Mit svar er gerne, at, jo, selvfølgelig bliver det det! Esperanto er et velfungerende "brosprog", velegnet til kommunikation mellem alle nationaliteter om alt muligt.

Som eksempel vil jeg fortælle lidt om den kongres, som blev afholdt i den [Europæiske Esperanto Union](#) i en mindre midt tysk by, [Herzberg am Harz](#).

Byens borgmester har lært sig esperanto, og byrådet har erklæret byen for en **esperantoby**. Skiltene på byens togstation hilser alle velkommen med "... die Esperanto-Stadt ... la Esperanto-urbo". Alt foregik

på esperanto, fra ankomst til hjemrejse. Foredrag, udflugter, frokoster og underholdning. Flere restaurationer havde endda menukort på både tysk og på esperanto. Sikken lettelse når man nu ikke er så stiv i tyske kulinariske udtryk.

Jeg talte med tyskere (jeg kan ellers godt klare mig på tysk), slovakker, ungare og andre nationaliteter uden at være nødt til at lære deres sprog først. Vi kunne alle esperanto ved siden af vores egne modersmål. Altså kan man betegne esperanto som et "brosprog". Så selvfølgelig kan man bruge esperanto til noget.

Læs også:

1. [Esperanto Kulturfestival i Helsingør](#) Den internationale kulturfestival "Kultura Esperanto Festivalo" præsenterer original esperantokultur og finder i år sted her i Danmark. Festivalen foregår d. 7 juli 2009 til d. 12. juli 2009 i Helsingør,...
2. [Internettets betydning for esperanto](#) Esperantos flag siden 1903 Internettet fik sit gennembrud med Tim Berners-Lees bidrag sidst i 1980-erne, som førte til oprettelsen af www. For at kunne se, hvad internettets sejrsgang betyder for...
3. [Esperanto som et af mine modersmål](#) Hvordan kom det dertil, at esperanto blev et af mine tre modersmål? Min far var tysker. Han forlod Tyskland i 1934, fordi han kunne se, hvad der politisk var under...
4. [Esperanto ved jernbanerne i 100 år](#) Skaberen af esperanto, L.L. Zamenhof (1859-1917), fejres i dag, 15. december, på sin 150 års fødselsdag. (Foto: Wikimedia) I sommeren 1909 blev der arrangeret international esperantokongres i Barcelona. Blandt deltagerne...

Tagget med: [esperanto](#), [Herzberg](#), [Plansprog](#), [tysk](#), [Tyskland](#)

6 kommentarer

Ole Stig Andersen

24. september 2009 • 11:58

To ting undrer mig jævnligt ved mange esperantister, og her Tara.

Dels trangen til at påpege at esperanto er et rigtigt sprog der skam kan det samme som alle andre sprog. Dermed vækker de jo en underforstået mistanke om at esperanto åbenbart IKKE er et rigtigt sprog som alle andre, siden det skal bedyres at det er. Jeg har aldrig oplevet nogen trang til at give en tilsvarende forklaringer om andre sprog. Så ved at måtte forklare at esperanto ikke er noget særligt, får man netop sagt at det er noget særligt.

Det særlige plejer at være at esperanto er et "brosprog" som Tara kalder det her. Men det er ærlig talt ikke særlig overraskende at tyskere, slovakker, ungare og andre nationaliteter kan tale (esperanto) sammen på en esperantokongres uden at skulle lære hinandens modersmål. Den oplevelse har vi andre tit når vi taler med folk der taler andre sprog. Vi taler (engelsk eller hvad vi nu kan) sammen uden at skulle lære hinandens sprog.

Ethvert sprog kan naturligvis være "brosprog". Jeg havde engang en klasse med polakker, rumæner, ungare, en (øst)tysker, en vietnameser og én fra Zanzibar. Ved skæbnens tilfældighed kunne vi allesammen ungarsk, undtagen mig og vietnameseren, så det var et glimrende brobyggerprog i den klasse.

Hvis jeg blev spurgt, ville jeg råde esperantister til at holde op med at forklare at esperanto er et normalt sprog og et brobyggerprog, og nøjes med at behandle det som sådan, dvs som ethvert andet sprog. Jeg ved det er muligt, for jeg kender esperantister der ikke har behov for at fremhæve deres sprogs fortæffigheder. De bruger det bare i de sammenhænge hvor det er praktisk.

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk
4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Plansprog'

Otto Jespersen og ido
 Otto Jespersen og esperanto
 Otto Jespersen og volapük
 Vilhelm Thomsen og fællessproget

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
 Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
 Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
 Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
 Monica Scheuer til Jødiske efternavne
 jane til Jødiske efternavne
 InglÉS til Sprogene i Mozambique
 Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?
 Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?
 Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

Måske skulle man skelne mellem "esperantotalende" der bare har et sprog, og "esperantister" der desuden har en sag.

Derimod er det meget interessant at Herzberg har udnævnt sig selv til esperantoby.

Svar

Betty Chatterjee

25. september 2009 • 10:37

Ole, du skrev: 'Hvis jeg blev spurgt, ville jeg råde esperantister til at holde op med at forklare at esperanto er et normalt sprog og et brobyggersprog, og nøjes med at behandle det som sådan, dvs som ethvert andet sprog.' Det er jo en fornuftig holdning. Men i praksis er det nemmere sagt end gjort, da vi Esperanto talende/esperantister bliver for tit udsat for bemærkninger/spørgsmål, der viser udvidenhed osv. Derfor kommer vi i forsvars position osv.

Svar

Tara Gregers

25. september 2009 • 11:12

Engelsk er svært at lære godt for mange nationaliteter. Her er esperanto meget nemmere med de kun 16 grammatiske regler. Selv kinesere og japanere kan lære og udtale esepranto, de finder engelsk meget svært. Esperanto er skam et normalt sprog, men det har ikke en nationalitet som de fleste andre sprog. Derfor spørger folk tit esperantister om hvad det er for et sprog, hvad det kan bruges til m.m.

Svar

Peter Weide

25. september 2009 • 11:47

Kære Ole,
din undren ville være mindre, hvis du vidste, med hvilken grad af uvidenhed og fordomme man har med at gøre, når man diskuterer esperanto. For eksempel er det næsten umuligt at få klargjort, at esperanto ikke er tilknyttet nogen som helst form for religion, ideologi eller verdensopfattelse. Din påstand "Vi taler (engelsk eller hvad vi nu kan) sammen uden at skulle lære hinandens sprog." genspejler kun danskernes uvidenhed og uvilje mod at tage fakta, som ikke passer ind i deres ideologi, til efterretning. Groft sagt, uden at jeg mener dig personligt, siger den kun noget om, i hvilken snæver kreds danskerne bevæger sig, nemlig den del af denne verden, hvor der tales engelsk. Bare et eksempel ud af mange mulige: Jeg har oplevet danskere i Italien, som på et bilværksted ikke kan finde en eneste italiener, der kan tale et andet sprog end italiensk. Men lige meget, hvad disse mennesker møder i udlandet, så er ideologien om engelsk som verdenssprog så dybt forankret i hjernen, at de ikke kan registrere en oplevelse, som viser det modsatte. Hvornår oplever man i radioen, at en italiener, franskmænd, kineser bliver interviewet? Det faktum, at medierne kun præsenterer danskerne for den engelsktalende verden, betyder jo ikke, at den anden del ikke eksisterer. Venlig hilsen, Peter Weide

Svar

Per Hagemann

25. september 2009 • 21:52

Den store kærlighed til Esperanto på bekostning af tysk, som Tara Gregers udtrykker, er vel fordi man føler sig mere på lige fod ved at tale et neutralt sprog. Preben Bagger beskrev i bogen Sprog og sprog imellem, hvordan Esperanto i modsætning til fremmede landes sprog hurtigt bliver opfattet som ens eget sprog og ikke et fremmedsprog. Det vil så ændre sig, hvis en stor fremmed folkegruppe får Esperanto som modersmål. Så er der kun argumentet tilbage om at Esperanto er så meget lettere at lære end sprog som engelsk og kinesisk.

Svar

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk

Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter

engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**

ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion

romanske sprog russisk Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi

sprogkort **Sprogpolitik** sprogteknologi

svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale

Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot, Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognævn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ø (Schwa.dk)
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	
august 2009	
juli 2009	
juni 2009	

maj 2009
april 2009
marts 2009

Massimo

5. oktober 2009 • 11:24

Hej Peter tak for din kommentar. Jeg er faktisk dødtræt af danskere, som mener at Italien er et underudviklet land bare fordi de fleste italiener ikke taler engelsk!

[Svar](#)

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.